

Podor nad spodnjim Martuljkovim slapom

V zadnjih dneh aprila t. l. se je zgornji del strme desne skalne stene nad Spodnjim Martuljkovim slapom odlomil in zgrmel navzdol v strugo potoka. Natanko, kdaj se je to zgodilo, ni bilo mogoče ugotoviti. Neki domačin je vedel povedati, da je moralo priti do tega prav v zadnjih dneh aprila. Po poti pod slapom je šel še v tednu pred prvim majem, ko podora še ni bilo. Prvega maja pa smo ga že opazili.

Podor ni majhen, saj se je odlomil velik del zgornjega dela stene nad slapom (glej fotografijo!), ki je bila, kot se spominjam od prej, skoraj previsna. Odlomljeni material se je zrušil v potok pod slapom in tod, skoraj do spodnjega slapiča, zasul lepe skakavce in brzice, po katerih si je potok prej utiral pot navzdol. Voda teče sedaj pod podornim materialom, le sem in tja prodre skozenj v obliki majhnega curka, ki pa spet takoj izgine vanj. Podorni material sestavljajo skale različnih velikosti pa tudi drobnejši delci. Velikost slapa zaradi podora ni prizadeta — zgornji del zapolnjene struge se prične ravno ob njegovem spodnjem delu — okrnjena pa je veličina slapa, saj je bil preje del od slapa navzdol silno veličasten. Tudi dostop pod slap je bil prej skoraj nemogoč, sedaj se pa da po podornih skalah priti do slapa z majhnim trudom.

Kolika je prostornina podora, bi bilo težko ugotoviti. Približen obseg kažeta obe objavljeni fotografiji.

Vzrok, da se je zrušila stena, je predvsem v natrti kamenini in pa seveda v strmini stene, ki je nad slapom skoraj navpična. Stena je iz triadnega apnenca, ki je izoblikovan v razmeroma tankih skladih, katerih nagubanost je zelo neenakomerna; v spodnjem delu stene, malo nad slapom, se lepo vidi v profilu gladke stene obrisi pravih manjših gub, ki so nekatere celo polegale. Na natrtost kamenine lahko sklepamo po gladki lomni ploskvi na skrajnem zgornjem koncu odlomljene stene, ki je razvidna tudi s slike.

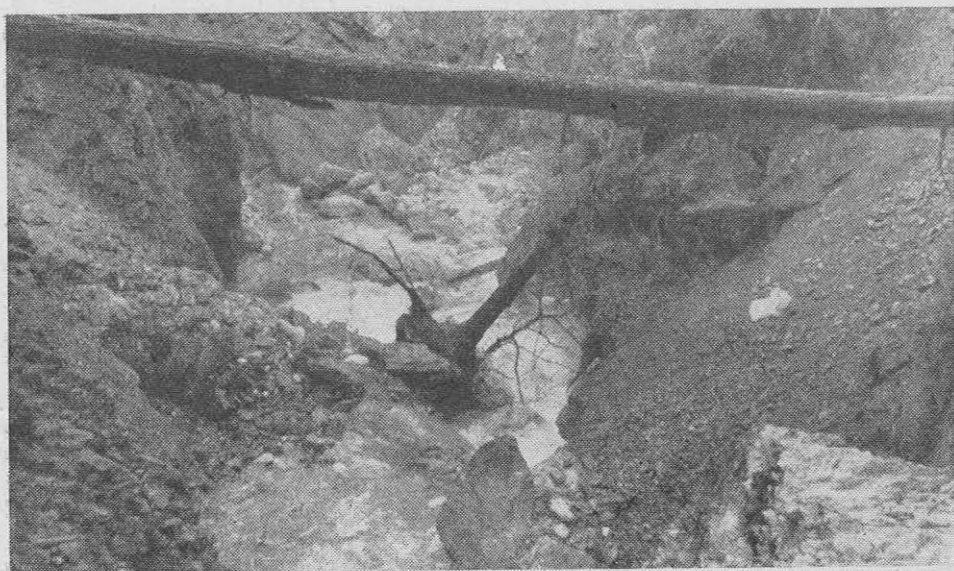
Foto dr. E. Levc

Voda izpod slapa je že prodrla tudi na površino podornega materiala. Stanje julija 1957

Foto D. Meze

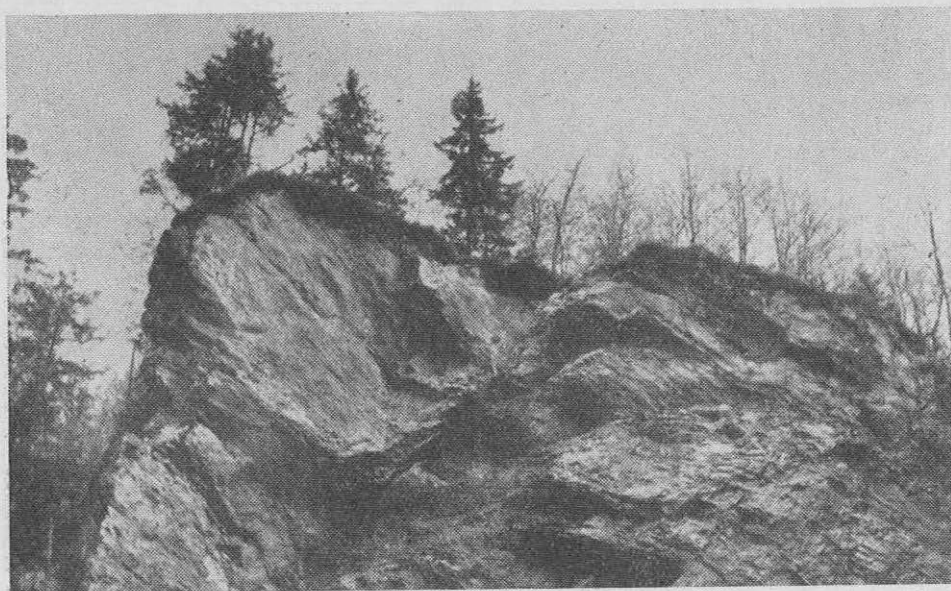
Podorni material je na debelo zapolnil strugo potoka pod slapom

Stanje pod slapom par let pred podorom

Foto D. Meze

Podorni material v strugi bo skušala voda počasi odstraniti. Proces bo šel verjetno po tejle poti: Sprva bo odnesla in deloma raztopila drobni material, debelejši pa se bo zaradi odnašanja drobnejšega materiala in zaradi izpodkopavanja zaradi izgubljenega ravnotežja valil navzdol, verjetno tudi pod spodnji mali slap. V strugi bodo po vsej verjetnosti ostale le najdebelejše skale, ki so se in se še bodo zagostile na dnu struge. Slika se bo iz leta v leto spreminjala. Proces pa bo trajal desetletja, stoletja, tisočletja...

Svež odlom v steni nad spodnjim martuljkovim slapom, kjer se je izvršil podor

Foto D. Meze